

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 september 2009

In het algemeen overleg van 1 juli 2009 (Kamerstuk 31 568, nr. 51) over de staatkundige hervorming van de Nederlandse Antillen zijn vragen gesteld over de rechtspositie van bestuurders van de BES-eilanden. De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft tijdens dit overleg toegezegd met mij als verantwoordelijke minister voor de rechtspositie van bestuurders in contact te treden en de resultaten daarvan aan uw Kamer te melden.

Opgemerkt is dat het kabinet voor de eilandsraadsverkiezingen op de BES in maart 2011 duidelijkheid moet bieden over de rechtspositie van de nieuw gekozen en benoemde bestuurders. Een belangrijk uitgangspunt in de gesloten akkoorden over de nieuwe staatkundige verhoudingen is dat de bestaande rechten en aanspraken op grond van de Nederlands-Antilliaanse regelgeving bij aanvang van de nieuwe staatsrechtelijke positie van de BES-eilanden zoveel mogelijk zullen blijven gelden. Er zal dus voorafgaand aan de verkiezingen geen overgang naar het Nederlandse stelsel voor politieke ambtsdragers plaatsvinden. Bovendien heb ik nu ook nog niet de bevoegdheid om dergelijke aanspraken te wijzigen. Ook gezien de onderlinge samenhang van de rechtspositie van de politieke ambtsdragers met de rechtspositie van het overheidspersoneel, zoals de politie, de kustwacht, de douane, het gevangeniswezen, de rechterlijke macht en de eilandambtenaren, ligt een wijziging van het huidige aansprakenniveau nu niet voor de hand.

Een gebruikelijk moment om aanspraken van politieke ambtsdragers te wijzigen is de nieuwe zittingstermijn na de eerstvolgende verkiezingen. Nu de transitiedatum eind 2010 kort voor de komende verkiezingen in maart 2011 op de BES-eilanden is voorzien, ligt het niet in de rede in de aanloop van juist deze verkiezingen de rechtspositie te wijzigen. Dat betekent dat ook na de eilandsraadsverkiezingen in maart 2011 vooralsnog het huidige aansprakenniveau van de politieke ambtsdragers BES gehandhaafd zal blijven.

Door uw Kamer is aandacht gevraagd voor de voltijdsaanstelling van eilandgedeputeerden in vergelijking met de deeltijdsaanstelling van wethouders van gemeenten met een gelijk inwonertal. In gemeenten onder de 18 000 inwoners was het wethouderschap inderdaad tot voor kort standaard een deeltijdfunctie. De recente wijziging van de Gemeentewet in verband met de evaluatie van de dualisering van het gemeentebestuur heeft in dit automatisme verandering gebracht. De gemeenteraad kan voortaan bij de benoeming van iedere wethouder zelf de tijdbestedingsnorm vaststellen binnen de grenzen die de Gemeentewet stelt ten aanzien van het aantal wethouders. Ook in kleine gemeenten – vergelijkbaar met het inwonertal van de BES-eilanden – kunnen voortaan voltijdwethouders worden aangesteld. Daarmee is het verschil in tijdbestedingsfactor tussen wethouders en eilandgedeputeerden minder groot geworden. Ik zie dan ook geen aanleiding om de rechtspositieregeling van de eilandgedeputeerden op dit punt aan te passen.

Voorts is aangegeven dat de pensioengerechtigde leeftijd van BES-bestuurders (60 jaar) aanzienlijk lager is dan de in Nederland gebruikelijke pensioenleeftijd (65 jaar). Voor de verkiezingen in maart 2011 zou duidelijkheid moeten bestaan over het terugbrengen naar de reguliere basis van de Nederlandse pensioenleeftijd.

Ik wil hier verwijzen naar de onderlinge samenhang van de pensioenaanspraken van de politieke ambtsdragers met de pensioenen van het overheidspersoneel en werknemers op de BES. Het verhogen van de pensioenleeftijd op de BES moet in deze samenhang worden gezien. Uitsluitend het verhogen van de leeftijdsgrens van de politieke pensioenen lijkt mij op dit moment geen goed signaal.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
G. ter Horst